

ОБЛІКУ ЗАПАСІВ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Абрахам Ю.В., канд. екон. наук, Жихалова Н.В., магістр, Сумський національний аграрний університет

Впровадження міжнародних стандартів ведення бухгалтерського обліку в державному секторі сприяють більш повному його розумінню як зі сторони резидентів, так і нерезидентів. Внаслідок проведеної реформи бухгалтерського обліку прийняті План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку та інші документи нормативного характеру. Нові підходи до організації і ведення бухгалтерського обліку передбачають його перебудову на підґрунті нових принципів, процедур та методів, які знаходять своє відображення в обліковій політиці і використовуються для складання фінансової звітності [5].

Сучасний облік став більш демократичним та гнучким, практично більшість термінів бухгалтерського обліку чітко означена у стандартах, а це має величезне значення для однакових підходів у веденні обліку та трактуванні його положень. Бухгалтерський облік базується на принципах автономності, безперервності діяльності, періодичності, історичної собівартості, нарахування та відповідності доходів і витрат, повного висвітлення, послідовності, обачності, превалювання сутності над формою й єдиного грошового вимірника, які декларують нові відмінні від усталених процеси в веденні бухгалтерського обліку та формуванні фінансової звітності. Разом з тим, на нашу думку, нові підходи до обліку запасів в державному секторі не врахували в повній мірі національні особливості в бюджетному процесі України та не забезпечили поступового переходу від облікових процесів, притаманних міжнародній практиці.

Згідно реформи бухгалтерського обліку в державному секторі відбулися зміни щодо обліку запасів, які можливо зазначити у наступному: порядку формування первісної вартості запасів – тепер у вартість запасів включають низку витрат, які раніше не формували їхню вартість, зокрема, суми податку на додану вартість, транспортно-заготівельні витрати; оцінці запасів на дату складання балансу; підходах до оцінки вибуття запасів – нові методи оцінки вибуття.

Відповідно до п.12 р. II Методичних рекомендацій з обліку запасів: запаси, що надійшли від постачальника й не відповідають критеріям визнання активу у зв'язку з невідповідністю стандартам, умовам договорів, технічним умовам

тощо, відображають на позабалансових рахунках до узгодження ціни з постачальником за справедливою вартістю або ціною, зазначеною в документах постачальника [2].

При формуванні первісної вартості запасів відповідно до п.8 р. II НПСБО ДС «Запаси» необхідно враховувати такі фактичні витрати:

- суму, яка сплачується згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків (ця стаття витрат формує первісну вартість тільки запасів, придбаних за плату); суму ввізного мита;

- суму непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються суб'єктам державного сектору (насамперед ідеться про ПДВ). Слід зазначити, що раніше суми вхідного ПДВ у складі вартості запасів не враховувалися, їх одразу списували на фактичні видатки або включали до податкового кредиту [1].

- Транспортно-заготівельні витрати (затрати на заготівлю запасів,

- оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів). Слід зазначити, що раніше вони так само, як і ПДВ, потрапляли до фактичних видатків [1].

- Інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання в запланованих цілях. До таких витрат, зокрема, належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати суб'єктів державного сектору на доопрацювання і підвищення якісно-технічних характеристик запасів. Також слід зазначити, що раніше ці витрати відразу списувалися на фактичні видатки [1].

Тому для керівників і головних бухгалтерів суб'єктів державного сектору відкриваються нові можливості у використанні такого методу бухгалтерського обліку, як оцінка. Реформування системи обліку у державному секторі відбувається із урахуванням міжнародних стандартів, а відтак кращого практичного досвіду.

Список використаних джерел:

1. НП(С)БОДС 123 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#n18>

2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Міністерства України від 23.01.15 р.№ 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=405830&cat_id=392447

3. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений наказом Міністерства України від 31.12.13 р. № 1203 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13/paran16#n16>

4. Методичні рекомендації бухгалтерського обліку запасів бюджетних установ, затвержене наказом Міністерства України від 26.06.13 р. № 611 (утратило чинність) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13/ed20140506/paran614#n614>

5. Джога Р.Т., Сінельник Л.М., Дунаєва М.В. Облік у бюджетних установах / Р.Т.Джога. – Київ: КНЕУ, 2006. – 480 с.